

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urtos/6/2019
Identifikačné číslo spisu:	4019200255
Dátum vydania rozhodnutia:	06.08.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:4019200255.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martiny Zeleňakovej, v trestnej veci odsúdeného W. W., v konaní o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vykonávaného na základe rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. októbra 2017, sp. zn. 2 Ntc 21/2017 o uznaní a výkone rozsudku Obvodného súdu pre Prahu 7 zo 4. marca 2016, sp. zn. 39 T 23/2016 v spojení s rozsudkom Mestského súdu v Prahe z 3. mája 2016, sp. zn. 5 To 127/2016 a iné, na neverejnom zasadnutí v Bratislave dňa 6. augusta 2019, o sťažnosti odsúdeného W. W. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 26. júna 2019, sp. zn. 2 Ntc 16/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnuté rozhodnutie s a z r u š u j e a Krajskému súdu v Nitre s a u k l a d á, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Nitre (ďalej aj „súd prvého stupňa“), rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona žiadosť odsúdeného W. W., narodeného X. S. XXXX v Q., trvale bytom Q., J. ul. č. XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce o podmienечné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody uložených mu:

1) trestným rozkazom Obvodného súdu Praha 1, zo 6. júla 2015, sp. zn. 6 T 70/2015, právoplatným 17. júla 2015, v spojení s uznesením Obvodného súdu Praha 1, z 20. apríla 2016, sp. zn. 6 T 70/2015, uznaným rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 26. októbra 2017, sp. zn. 2 Ntc 20/2017 vo výmere 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia,

2) rozsudkom Okresného súdu Praha 7, zo 4. júna (správne marca) 2016, sp. zn. 39 T 23/2016, právoplatným 3. mája 2016, v spojení s rozsudkom Mestského súdu v Prahe, z 3. mája 2016, sp. zn. 5 To 127/2016, uznaným rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 26. októbra 2017, sp. zn. 2 Ntc 21/2017 vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným

stupňom stráženia,

3) rozsudkom Okresného súdu Praha 1, z 29. decembra 2015, sp. zn. 3 T 119/2015, právoplatným 26. apríla 2016, v spojení s rozsudkom Mestského súdu v Prahe, z 26. apríla 2016, sp. zn. 61 To 148/2016, uznaným rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 26. októbra 2017, sp. zn. 2 Ntc 22/2017 vo výmere 1 (jeden) rok, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia,

4) trestným rozkazom Obvodného súdu Praha 2, z 23. októbra 2015, sp. zn. 6 T 252/2015, právoplatným 4. novembra 2015, v spojení s uznesením Obvodného súdu Praha 2, z 24. novembra 2016, sp. zn. 6 T 252/2015, uznaným rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 26. októbra 2017, sp. zn. 2 Ntc 23/2017 vo výmere 8 (osem) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, zamietol.

Krajský súd v Nitre v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený W. W. formálne podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to výkon dvoch tretín uloženého trestu, splnil. Z materiálnych podmienok však nespĺnil ani jednu. Vo vzťahu k prvej materiálnej podmienke súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí dôvodil, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie, pretože si nevytvoril podmienky na udelenie ani jednej disciplinárnej odmeny. Naopak bol potrestaný pre porušenie zásad slušného správania voči príslušníkom zboru a za rušenie nočného pokoja. Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce vyplynulo, že u odsúdeného neboli dosiahnuté výraznejšie pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, resocializačná prognóza, ako je to zrejme z hodnotenia rizika sociálneho zlyhania, je u odsúdeného nepriaznivá a riziko sociálneho zlyhania je vysoké. Vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke Krajský súd v Nitre uviedol, že u odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z odpisu registra trestov vyplynulo, že odsúdený sa doposiaľ dostal trinásťkrát do rozporu so zákonom, dvakrát bol vo výkone trestu odňatia slobody. V prípade odsúdeného ide teda o osobu, ktorá sa neustále dostáva do rozporu so zákonom. Aj keď odsúdený prejavil snahu po náprave tým, že na verejnom zasadnutí uviedol, že si chce nájsť prácu ako pomocný robotník a chcel by sa polepšiť, v jeho prípade nie je možné jednoznačne konštatovať, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by viedol riadny život. Krajský súd v Nitre v dôvodoch napadnutého rozhodnutia uzavrel, že u viacnásobných recidivistov obzvlášť tých, ktorí sa opakovane dopúšťajú závažnej alebo druhovo identickej trestnej činnosti, dáva ich osobnostné narušenie len veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti mohli páchaniu trestnej činnosti vyhnúť, preto žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený W. W. (ďalej aj „odsúdený“) v zákonom stanovenej lehote, riadne a včas, sťažnosť, ktorú bližšie do dňa konania neverejného zasadnutia nezdôvodnil.

Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a zistil, že táto je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienечne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmienечného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (§ 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov).

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nemá automatický nárok. K podmienечnému prepusteniu odsúdeného môže súd pristúpiť len ak vykonané dokazovanie vedie k spoľahlivému záveru, že u odsúdeného boli splnené zákonom stanovené podmienky, a to tak formálneho, ako aj materiálneho charakteru. Formálnou podmienkou podmienечného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je vykonanie zákonom stanovenej časti uloženého trestu. Materiálnymi podmienkami je potrebné rozumieť v prvom rade preukázanie polepšenia odsúdeného a v druhom rade preukázanie skutočnosti, že je možné od odsúdeného dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmienечnom prepustení (§ 66, § 67 Trestného zákona) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 a v § 11 Trestného zákona (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody). Ak však súd upravil (znižil) trvanie trestu postupom podľa § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z. z. alebo postupom podľa § 517 ods. 1 Trestného poriadku, pri kategorizácii trestného činu je rozhodujúca trestná sadzba spojená s použitým ustanovením osobitnej časti Trestného zákona (publikované rozhodnutie č. 13 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2016).

Používajúc vyššie uvedené kritériá v prípade odsúdení Obvodným súdom pre Prahu 1 z 6. júla 2015, sp. zn. 6 T 70/2015, Okresným súdom pre Prahu 1 z 29. decembra 2015, sp. zn. 3 T 119/2015 v spojení s rozsudkom Mestského súdu v Prahe z 26. apríla 2016, sp. zn. 61 To 148/2016 a Obvodným súdom pre Prahu 2 z 23. októbra 2015, sp. zn. 6 T 252/2015 je potrebné trestné činy, zo spáchania ktorých bol odsúdený uznaný vinným, posúdiť ako prečiny. V prvom prípade bolo totiž konanie odsúdeného uznaným rozhodnutím právne kvalifikované ako prečin krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. d) Trestného zákonníka Českej republiky, teda ako úmyselný trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody až na dva roky. V ostatných dvoch prípadoch boli konania odsúdeného uznanými rozhodnutiami právne kvalifikované ako prečiny krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky a podľa § 205 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky, teda ako úmyselné trestné činy, za ktoré je možné uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od šiestich mesiacov do troch rokov. To znamená, že formálna podmienka pre podmienечné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody za ne uložených je splnená po výkone ich polovice, teda v súčte po výkone trinástich mesiacov.

V prípade odsúdenia Okresným súdom Praha 7 zo 4. marca 2016, sp. zn. 39 T 23/2016 v spojení s rozsudkom Mestského súdu v Prahe z 3. mája 2016, sp. zn. 5 To 127/2016 ide v zmysle vyššie uvedených kritérií o zločin. Konanie odsúdeného bolo totiž v tomto prípade uznaným rozhodnutím právne kvalifikované ako zvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, teda ako úmyselný trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od dvoch do desiatich rokov. To znamená, že v tomto prípade sa pre naplnenie formálnych podmienok pre

podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za tento trestný čin vyžaduje výkon dvoch tretín teda dvoch rokov a štyroch mesiacov.

Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 66 ods. 3 Trestného zákona pre konštatovanie splnenia formálnych podmienok pre podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu uložených trestov odňatia slobody bolo v prejednávanej veci potrebné, aby odsúdený vykonal v súčte tri roky a päť mesiacov.

Za účelom spoľahlivého posúdenia splnenia vyššie uvedených formálnych podmienok pre podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody bolo ale potrebné, aby Krajský súd v Nitre na verejnom zasadnutí konanom o návrhu odsúdeného na jeho podmienečné prepustenie prečítal aj uznesenia o započítaní dôb obmedzenia osobnej slobody, zadržania, výkonu väzby a trestu odňatia slobody v Českej republike.

Obdobne tak pre posúdenie, či v prejednávanej veci došlo k naplneniu materiálnych podmienok pre podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody nemal súd prvého stupňa dostatočný podklad.

Krajský súd v Nitre opomenul, že odsúdený významnú časť trestu odňatia slobody od 30. decembra 2015 do jeho vydania na územie Slovenskej republiky 7. februára 2018 teda dva roky, jeden mesiac a sedem dní (so započítaním výkonu väzby) vykonal v Českej republike. Na území Slovenskej republiky ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa vykonal jeden rok štyri mesiace a devätnásť dní. Pritom pri posudzovaní splnenia materiálnych podmienok pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné skúmať celú dobu výkonu trestu odňatia slobody.

Z uvedeného je zrejmé, že na to, aby mohol súd prvého stupňa jednoznačne posúdiť, či odsúdený splnil aj materiálne podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona, bolo nevyhnutné vyžiadať si aj hodnotenie osoby odsúdeného z ústavov na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Českej republike, keďže práve tam odsúdený vykonal významnú časť uloženého trestu odňatia slobody. Hodnotenie osoby odsúdeného len počas výkonu trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky, nie je pre tento účel s ohľadom na krátkosť doby výkonu trestu odňatia slobody postačujúci.

Až po doplnení dokazovania v naznačenom smere bude môcť Krajský súd v Nitre uzavrieť, či u odsúdeného boli splnené formálne podmienky pre jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a či odsúdený plnením svojich povinností vo výkone trestu a svojím správaním skutočne preukázal polepšenie a či možno od neho v budúcnosti očakávať vedenie riadneho života.

Navyše, Krajský súd v Nitre postupoval síce správne, keď odsúdeného pred rozhodnutím o jeho návrhu na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 417 ods. 2 Trestného poriadku vypočul, avšak pred jeho výsluchom bolo potrebné odsúdeného o jeho právach aj poučiť.

Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnuté rozhodnutie zrušil a súdu prvého stupňa uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.